

A BÉKÉLTETŐ TESTÜLET HATÁSKÖRÉNEK ÉRTELMEZÉSÉRŐL

A biztosító a biztosított vitája a biztosító visszkereseti igénye tekintetében nem tartozik a vitás ügyek bíróságon kívüli rendezésére hivatott békéltető testület hatáskörébe, mert a megtérítésre irányuló követeléssel összefüggésben a biztosított nem fogyasztó, továbbá a külön jogszabályi rendelkezésen alapuló visszkereseti igény nem szolgáltatás / Ptk. 559.§ (3) bekezdés és a 190/2004. (VI.8.) Korm. Rendelet, a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. tv. 18.§ (1) bekezdés/.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében elutasította a felperesnek a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 34.§. (3) bekezdés b.) pontja és a (4) bekezdése alapján előterjesztett keresetét. A felperes azt kérte, hogy a bíróság azért helyezze hatályon kívül az alperes határozatát, mert a békéltető testületnek nem volt hatásköre az eljárásra.

Az ítélet indokolásában az ügy előzményeként rögzítette, hogy a perben nem álló F. I. és a felperes között létrejött kötelező gépjármű felelősségbiztosítási szerződés alapján a felperes kártérítésként 711.000,-Ft-ot fizetett ki F. I. biztosított 2005. május 28. napján történt károkozása miatt. A biztosított a személygépkocsiját 1,50 ezrelék alkoholkoncentráció alatt, ittas állapotban vezette, nekiütközött egy szabályosan parkoló személygépkocsinak. A felperes a gépjármű szemlézése és szakértő véleménye alapján a károsult gépkocsiját totálkárosnak minősítette és a kárösszeget kifizette. Ennek megfizetésére szólította fel F. I.-t 2006. február 6. napján. A biztosított a kár mértékét vitatta, kérte a kár kiszámítására vonatkozó iratokat a felperestől, aki azonban arról tájékoztatta, hogy a kárszámítást és a fényképfelvételeket adatvédelmi okokból nem tudja vele közölni. A biztosított 2006. májusában részletfizetés engedélyezését kérte, később tételes elszámolást, részletfizetést és a késedelmi kamat elengedését kérte. A felperes ezt követően három évig nem lépett fel az igénye érvényesítéséért, majd 2009. januárjában ismét felszólítást intézett F. I.-hoz a 711.000,-Ft és kamata megfizetése iránt.

F. I. 2009. február 17. napján a békéltető testülethez fordult, kérelmet terjesztett elő „fizetési kötelezettségének megszüntetése” iránt. A felperes alávetési nyilatkozatot nem tett. A békéltető testület előtti eljárásban azt adta elő, hogy nem áll rendelkezésére javítást igazoló számla, mert a személygépkocsi totálkáros lett. Csatolta a károsodott gépjárműről készült szemle jegyzőkönyvét, a szakértői összefoglalót, és utalt arra, hogy amennyiben a kár összegét F. I. vitatja, szakértő igénybevétele szükséges.

Az alperes határozatot hozott, amelyben a fogyasztó kérelmének helyt adott, felkérte a felperest arra, hogy „15 napon belül vizsgálja felül a biztosítottal szembeni követelését és az annak alapjául szolgáló bizonyítékokat, és a tételes elszámolást bocsássa a rendelkezésére.” A határozat indokolásában az alperes úgy foglalt állást, hogy a fogyasztónak joga van ahhoz, hogy a saját ügyében keletkezett iratokat megtekintse, a követelés alapjául szolgáló bizonyítékokat megismerje. Ezt a felperes nem tette lehetővé, „sem a totálkár ténye sem a javítás nem került a felperes részéről bizonyításra és a követelt kár mértéke is vitatható.”

Ezt a határozatot támadta meg keresettel a felperes az alperes hatáskörének hiánya miatti hatályon kívül helyezést kérve.

A keresetében arra hivatkozott, hogy a fogyasztóvédelmi törvény 18.§.(1) bekezdése értelmében a békéltető testület hatáskörébe a szerződés megkötésével és teljesítésével kapcsolatos vitás ügy, azaz a fogyasztói jogvita tartozik. A biztosító - azaz a felperes-megtérítési igénye, az ún. regressz igény azonban egy közjogi norma rendelkezésén alapszik, nem képezi részét a biztosítási szerződésből eredő teljesítésnek. Az ún. regressz jogból eredő, a 190/2004. (VI.8.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 9.§ (3) bekezdésén alapuló jogvita nem a fogyasztó és a biztosító között fennállott gépjármű felelősségbiztosítási szerződéssel kapcsolatos, nem tartozik annak teljesítése körébe. Ezt a felperesi érvelést az elsőfokú bíróság nem fogadta el és ezért a felperes keresetét elutasította. Az ítéletében felhívta a fogyasztóvédelemről szóló törvény 2.§. k.) pontját, amely a biztosítási szolgáltatásról szól, továbbá a 18.§. (1) bekezdését is, amely kimondja, hogy a békéltető testület hatáskörébe tartozik a fogyasztó és a vállalkozás között a szolgáltatás minőségével kapcsolatos vitás ügy bíróságon kívüli rendezése. Ebből arra a meggyőzésre jutott, hogy miután a biztosítási szolgáltatást a törvény külön kiemeli, a biztosítási szolgáltatással kapcsolatos jogvitában az alperesnek joga van eljárni. Majd az elsőfokú ítélet indokolása azt rögzíti, hogy „a perbeli ügy ténylegesen nem is a felperes és a fogyasztó között létrejött kötelező gépjármű felelősségbiztosítási szerződés megkötésével illetve annak teljesítésével kapcsolatos vitás ügy, hanem a fogyasztó sérelme a szolgáltatás minőségével van összefüggésben.” Ezért az alperesnek van hatásköre az ügyben eljárni. Rámutatott arra, hogy a felperes a terhére rótt tájékoztatási és együttműködési kötelezettséget nyilvánvalóan megsértette, az általa átadott szakértői vélemény vitatható, a fogyasztó kérelmeire nem, vagy csak jelentős késedelemmel válaszolt, ezért tartalmában is osztotta az alperes határozatában foglaltakat.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatását és az alperes határozatának hatályon kívül helyezését kérve a felperes fellebbezést terjesztett elő.

Ebben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a biztosítási szolgáltatás fogalmát. A fogyasztóvédelmi törvény 2.§. k.) pontja a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény hatálya alá tartozó biztosítási szolgáltatásokat tekinti a fogyasztóvédelmi törvény hatálya alá tartozónak. A biztosítási szolgáltatás fogalmát tekintve a Ptk. 536.§. (1) bekezdése az irányadó, amelynek értelmében a biztosítási szerződés alapján a biztosító meghatározott, jövőbeni esemény (biztosítási esemény) bekövetkeztétől függően bizonyos összegnek a megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére, a biztosított, illetőleg a másik szerződő fél pedig díj fizetésére vállal kötelezettséget. Ebben a szerződéses jogviszonyban tehát a szolgáltatás a biztosító pénzben történő vagy természetbeni teljesítése. Ez a teljesítés megtörtént azzal, hogy a biztosított károkozása folytán felmerült kárt a biztosító kifizette. Ezzel szemben a biztosító megtérítési (regressz) igénye nem tekinthető biztosítási szolgáltatásnak, már csak azért sem, „mert a biztosítási jogviszony jogosultja és kötelezettje mintegy pozíciót cserél, amennyiben a biztosított válik kötelezetté és a biztosító jogosulttá.” Miután a megtérítési igény nem tartozik a fogyasztóvédelemről szóló törvény 18.§. (1) bekezdésében meghatározottak

szerint a szerződés megkötésével, teljesítésével kapcsolatos vitás ügyek közé, az alperes hatáskör hiányában járt el.

Az alperes írásbeli ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítéletábra a fellebbezést alaposnak ítélte.

A fellebbezésnek az alperesi hatáskör hiányára hivatkozó, fent részletesen ismertetett érvelését osztva, az ítéletábra még rámutat az alábbiakra:

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. tv. 18.§ (1) bekezdése szerint a békéltető testület hatáskörébe tartozik a fogyasztó és a vállalkozó közötti, a termék minőségével, biztonságosságával, termékfelelősségi szabályok alkalmazásával, a szolgáltatás minőségével, továbbá a felek közötti szerződés megkötésével és teljesítésével kapcsolatos vitás ügy bíróságon kívüli rendezése. Azt az elsőfokú bíróság már rögzítette, hogy a perbeli ügy nem a felperes és a fogyasztó között létrejött kötelező gépjármű felelősségbiztosítási szerződés megkötésével, illetve annak teljesítésével kapcsolatos vitás ügy, hanem – álláspontja szerint – az a szolgáltatás minőségével van összefüggésben. Az elsőbírői döntés tehát a felperesnek az általa felhívott jogszabályi rendelkezéseken (Ptk. 559.§ (3) bekezdés és a 190/2004. (VI.8.) Korm. rendelet) alapuló megtérítési követelését, az ezzel kapcsolatos vitát tekintette szolgáltatásnak.

A fogyasztóvédelmi törvény 18. § (1) bekezdésének rendelkezéséből, de az ahhoz fűzött indokolásból is egyértelműen kitűnik, hogy „a békéltető testület funkciója az olyan polgári jogi jogviták bíróságon kívüli rendezése, amelyek tekintetében a fogyasztó-vállalkozás relációja értelmezhető és amelyekben a jogi szabályozás a fogyasztó érdekében beavatkozik, anyagi jogi szabályokat állapítva meg. Ezek alapvetően a szerződési jogi szabályok (a szerződés megkötését és teljesítését, ennek keretében a szerződés tárgyának minőségét illetően) illetve ezeken túlmutató körben a termékbiztonságot és a termékfelelősséget érintő szabályok. Nincs hatáskörük az olyan polgári jogi jogvitákban, ahol a fogyasztói vonatkozásnak nincs szerepe (pld. a szerződésen kívüli károkozással kapcsolatos kérdésekben)”.

A fogyasztóvédelemről szóló törvény 2. §.-ának értelmező rendelkezései szerint a törvény alkalmazásában

a) fogyasztó: az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységi körén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy, aki árut vesz, rendel, kap, használ, igénybe vesz, vagy az áruval kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció, ajánlat címzettje,

g) szolgáltatás: termék, ingatlan vagy vagyoni értékű jog értékesítésén kívül minden olyan – ellenszolgáltatás fejében végzett- tevékenység, amely a megrendelő illetve megbízó igényének kielégítésére valamely eredmény létrehozását, teljesítmény nyújtását vagy más magatartás tanúsítását foglalja magában.

A törvény idézett, értelmező rendelkezéseiből egyértelműen megállapítható, hogy a felperes és a perben nem álló F. I. vitája tekintetében a fogyasztó – vállalkozás

relációja nem értelmezhető, mert a felperes megtérítésre irányuló követelésével összefüggésben a biztosított nem fogyasztó, továbbá a felperesnek a külön jogszabályi rendelkezésen alapuló visszkereseti igénye nem szolgáltatás. A felperes és a biztosított vitája egy olyan polgári jogvita, amely a bíróság és nem a vitás ügyek bíróságon kívüli rendezésére hivatott békéltető testület hatáskörébe tartozik.

Miután hatáskör hiányában járt el az alperes, az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§. (2) bekezdése értelmében megváltoztatta és a felperes keresetének helyt adva az alperes határozatát hatályon kívül helyezte.

Győri Ítéletábra Pf.III.20.348/2009/3.szám